

ACADEMIA ROMÂNĂ

S-a stins din viață un mare istoric și un mare mentor: academician Șerban Papacostea (25 iunie 1928 - 6 aprilie 2018)

Academia Română anunță cu profund regret plecarea dintre noi, la vârsta de 89 de ani, pe data de 6 aprilie 2018, a academicianului Șerban Papacostea, reputat istoric, cu o îndelungată carieră în cercetare, mentor al nenumăratelor generații de istorici români.

Șerban Papacostea s-a născut la 25 iunie 1928, în București, unde a urmat studiile liceale și universitare. În 1950 a absolvit cursurile Facultății de Litere și Filosofie, Secția istorie-geografie, iar în 1968 și-a susținut teza de doctorat cu tema „Regimul dominației austriece în Oltenia (1718-1739)“.

În perioada comunistă, în anii studenției, a fost deportat într-un lagăr de muncă forțată la Canalul Dunăre-Marea Neagră.

A lucrat inițial ca bibliotecar la Biblioteca Centrală Universitară (1954-1957), pentru ca apoi, vreme de peste 50 de ani, începând cu 1957, să devină cercetător științific la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga“ al Academiei Române, pe care l-a condus ca director în perioada 1990-2001.

Academician Șerban Papacostea este considerat unul dintre cei mai mari istoriografi din România, care a îmbogățit literatura de specialitate cu o solidă operă științifică. În 1971 a publicat „Oltenia sub stăpânirea austriacă 1718-1739“, lucrare distinsă cu Premiul „N. Bălcescu“ al Academiei Române. Între operele sale majore se numără lucrări precum: „Geneza statului în Evul Mediu românesc. Studii critice“ (1988) sau „Românii în sec. XIII. Între cruciadă și Imperiul Mongol“ (1994).

A publicat în prestigioase reviste istorice numeroase studii referitoare la teme precum: geneza statelor românești în sec. XIV, poziția internațională a Țărilor Române în sec. XV în funcție de rivalitatea marilor puteri vecine, cu privire specială asupra domniei lui Ștefan cel Mare, curentele heterodoxe și impactul lor asupra vieții spirituale și politice românești, evoluția regimului țărănimii în sec. XVIII, politica de reforme a domnilor fanarioți, istoria bazinului pontic în vremea hegemoniilor venețiană și genoveză: „Stephan der Grosse Fürst der Moldau“ (1975), „Relațiile internaționale ale Moldovei în vremea lui Ștefan cel Mare“ (1982), „Moldova lui Ștefan cel Mare și genovezii din Marea Neagră“ (1992), „Un tournant de la politique génoise en Mer Noire au XIVe siècle: l'ouverture des routes continentales en direction de l'Europe Centrale“ (1997), „Limbă și identitate în Evul Mediu“ (2001), „La Mer Noire, carrefour des grandes routes intercontinentales 1204-1453“ (2006), „Politica externă a lui Ștefan cel Mare, opțiunea polonă“ (2007), „Bizanțul și Marea Neagră, sfârșitul unei hegemonii“ (2008), „Cruciadă și Djihad în spațiul egeano-pontic la mijlocul sec. XIV“ (2009).

A contribuit la scrierea tratatului „Istoria României“ (vol. III, 1964), la scrierea sintezelor

ACADEMIA ROMÂNĂ

„Istoria poporului român“ (1970) și „Istoria României“ (1999).

Este autorul unor lucrări referitoare la activitatea unor renumiți istorici români: „N. Iorga și Institutul de Istorie Universală“ (1991), „Testamentul istoriografic al lui N. Iorga“ (1991), „Gheorghe I. Brătianu: istoricul și omul politic“ (1993), „Un dascăl de rigoare științifică și morală: Dionisie M. Pippidi“ (1994) ș.a.

A fost redactor șef al „Revistei istorice“, coeditor al revistei „Il Mar Nero“ (Italia), corector al colecției „Rumänian Studien“ (Germania), membru în colegiul de redacție al publicației „Studii și materiale de istorie medie“ și membru în Comitetul internațional „Repertorium Fontium Historiae Medii Aevi“.

Dăruit cu deosebit har pedagogic, a fost unul dintre cei mai exigenți și apreciați conducători de doctorate din România, activitate pe care a desfășurat-o până la stingerea din viață.

Din noiembrie 1993 a fost membru corespondent al Academiei Române, iar în 2016 a devenit membru titular.

În 1996 a fost ales membru corespondent al Academiei Ligure de Științe și Litere.

În 2008 Președinția României i-a conferit Ordinul Național „Steaua României“ în grad de cavaler, iar în 2017, aceeași distincție, în grad de Ofițer.

Vestea stingerii din viață a academicianului Șerban Papacostea a fost primită cu profundă durere de membrii Academiei Române, de comunitatea științifică românească și de către discipolii pe care i-a îndrumat și cărora le-a fost un model de exigență științifică și înaltă morală.

Dumnezeu să-l odihnească în pace și lumină !